

Dini Pietro Umberto (Pjetras Umbertas D̄inis; gimė 1960 spalio 5 Pietrasantoje, Luccos provincija, Toskanos sritis), italų kalbininkas, Pisos u-to prof. (1998), Latvijos MA užsienio narys (2003), Lietuvos MA užsienio narys (2007), Vilniaus u-to garbės daktaras (2005). 1980–84 studijavo Pisos, 1983–84 – Vilniaus u-tuose. 1986–87 stažavo Krokuvos u-te. 1988–95 dirbo Potenzos Basilicatos u-te. 1995–96 Humboldto stipendininkas Gottingeno u-te. 1997 dirbo Oslo u-te. 1998 stažavo Ilinojaus u-to Litanistikos katedroje. Tyrė Martyno Mažvydo raštus (*Blt.* 22(1), 1986; 23(1), 1987; 23(1), 1989; *Klb.* 40, 1990; *LKK* 36, 1996; *Europa Orientalis* 3, 1984). Parašė monografiją „Martyno Mažvydo šv. Ambrazejaus giesmė“ (*L'inno di S. Ambrogio di Martynas Mažvydas*, Roma, 1994). Kitas reikšmingas Dinio veikalas – „Lysius H. J. Mažasis katekizmas“ (Vilnius, 1993). Apie šį lietuvių raštijos paminklą paskelbė straipsnių (*Blt.* 25(2), 1989; *Klb.* 40, 1990; *LKK* 30, 1993 ir kt.). Tiria taip pat prūsų, jotvingių kalbų, lietuvių ir italų kultūrinių ryšių problemas. Emanuelio Banfi redaguotame veikale „Lingvistinis Europos formavimasis: Europos kalbos nuo I tūkstantmečio pabaigos ir II tūkstantmetyje“ (*La formazione dell' Europa linguistica: Le lingue d'Europa tra la fine del I e del II millennio*, Firenze, 1993) paskelbė išsamią studiją apie baltų kalbų istoriją. Italų ir lietuvių kalbomis parengė straipsnių apie Italijos baltistiką (*Lituanistica* 1(13), 1993; *La Slavistica in Italia. Cinquant'anni di studi (1940–1990)*, ed. E. Silvestro, 1994). Daugybę straipsnių paskelbė baltų paleokomparatyvistikos klausimais. Svarbiausias Dinio baltistikos veikalas – „Baltų kalbos“ (*Le lingue baltiche*, Firenze, 1997, liet. 2000, lat. 2000, rus. 2002). Dinis yra autorius ir geriausių italų kalba paskelbtų informacinio pobūdžio darbų apie Baltijos šalis „Baltijos žiedas“ (*L'Anello Baltico. Profilo delle nazioni baltiche. Lituania, Lettonia, Estonia*, Genova, 1991), „Baltijos respublikos“ (*Repubbliche baltiche*, Milano, 1994), „Lietuviškas žiedas“ (*L'Anello Lituano*, Livorno, 2007). Italų spaudoje Dinis reguliariai skelbia italų baltistikos bibliografiją. 1995 su Nikolajumi Mikhailovu įsteigė ir redaguoja italų baltistikos žurnalą „*Res Balticae*“. Su Mikhailovu parengė baltų mitologijos antologiją (*Mitologia baltica: Antologia*, Pisa, 1995) ir sudarė baltų mitologijos bibliografiją (*ReB* 3, 1997). Į italų kalbą išvertė lietuvių, latvių grožinės ir kitokio pobūdžio literatūros kūrinių. Parengė „Kišeninį latvių–italų, italų–latvių žodyną“ (*Latviešu–italiešu. Italiešu–latviešu kabatas vārdnīca*, Riga, 2004), lietuvių poezijos antologiją „Žemininkų ilgesys“ (*La nostalgia dei terrestri*, Viareggio, 1989), Juozo Urbšio atsiminimus „Suniokota žemė“ (*La tena strappata*, Viareggio, 1990), Justino Marcinkevičiaus „Mažvydą“ (*Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia dell' Università della Basilicata*, 1992–93). Sudarė ir išvertė Tomo Venclovos poezijos rinktinę „Penkiasdešimt vienas eilėraštis ir vienas laiškas“ (*Cinquantuno poesie e una lettera*, Bologna, 2003), XIX a. lietuvių poezijos almanachą (Livorno, 2006), Algirdo Sabaliausko „Mes baltai“ (*Noi Balti*, Vilnius, Livorno, 2007), Sigito Gedos poezijos rinkinį (*Parole che non potrei proferire*, Bologna, 2007), dabartinės lietuvių poezijos antologiją (1–2, Bologna, 2006). Išvertė taip pat Juozo Apučio, Birutės Baltrušaitytės, Tomo Sauliaus Kondroto, Danieliaus Mušinsko, Broniaus Radzevičiaus kūrinių. Apie lietuvių literatūrą ir atskirus rašytojus paskelbė straipsnių italų periodikoje ir įvairiuose enciklopediniuose leidiniuose. Su Bonifacu Stundžia parengė Giacomo Devoto baltistikos problemoms skirtus raštus „Baltistikos raštai. Scritti baltistici“ (Vilnius, 2004).

L: Aleknonis G. Laimingas tas kraštas, kuriam nereikia herojų. *Respublika*, 1992. 11. 10; Jurkevičius P. P. Dini tikisi, kad jo katedra taps baltistikos centru. *Lietuvos rytas*, 1998. 07. 28; Klioštoraitytė R. Tarptautinis mokslinis baltistikos žurnalas „*Res Balticae*“. *Literatūra ir menas* 2007 sausio 26. A. S.

Lietuvių kalbos enciklopedija, sudarė Kazys Morkūnas, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2008, p. 142–143.